

Yttrande

Handläggare

Robert Almstrand
Miljöprovningseenheten
robert.almstrand@havochvatten.se

Datum 2022-10-27

Dnr 1533-2015: 2022-10-28
MÅLNR: M 7062-14
AKTBIL: 304

Nacka tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
mmd.nacka.avdelning3@dom.se

Yttrande över utökad verksamhet vid anläggningen för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall (SFR) m.m. i Forsmark, Östhammars kommun, Uppsala län (M 7062-14)

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten har beretts tillfälle att yttra sig över aktbilaga 287-289. Myndigheten lämnar här följande yttrande.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) vidhåller vad som tidigare framförts, men anser att villkor 10 ska omformuleras enligt följande:

10. Länshållningsvatten från bergarbeten för utbyggnaden och lakvatten från bergupplag ska genomgå rening i anläggning som är dimensionerad för utgående halter av:

- *Olja ≤ 2 mg/l*
- *Suspenderat material ≤ 50 mg/l*
- *Kväveföreningar ≤ 8 mg/l totalkväve. Under perioden 1 maj - 30 september får den totala belastningen inte överstiga 2 ton.*

Provtagning av renat vatten enligt ovan ska ske månadsvis genom veckosamlingsprov som vägs samman till ett månadsmedelvärde. Utsläppspunkten ska placeras så att merparten av kväveföreningarna transporteras bort från Asphällsfjärden via kärnkraftsanläggningens kylvattenintag.

HaV frångår det tidigare yrkade villkor 15 och instämmer i länsstyrelsens och bolagets uppfattning att en sakkunnigutredning ska ligga till grund för förslag till eventuella skyddsåtgärder och fiskeavgift.

Beskrivning av ärendet

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) ansöker om utökat tillstånd för anläggningen för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall (SFR) m.m. i Forsmark. Regeringen lämnade tillåtlighet enligt 17 kap. miljöbalken den 27 januari 2022 och överlämnade ärendet för slutlig prövning till mark- och miljödomstolen.

Motivering

Havs- och vattenmyndigheten är positiv till att kväveutsläppen förväntas bli lägre än tidigare beräknat, men konstaterar att verksamheten trots detta kommer påverka ett känsligt och övergött skärgårdsområde negativt. Övergödningssituationen synliggörs genom den senaste statusklassificeringen där statusen är måttlig för kvalitetsfaktorerna växtplankton respektive näringsämnen. Utsläpp av näringsämnen till vattenförekomsten påverkar kvalitetsfaktorn växtplankton direkt. Även en väsentlig sänkning av bolagets beräknade kväveutsläpp kommer i sig resultera i en ökning av de antropogena utsläppen till vattenförekomsten. Eftersom vattenförekomsten är så stor så riskerar inte de ökade utsläppen att leda till en otillåten försämring. Utsläppen av näringsämnen till vattenförekomsten behöver dock minska på grund av konstaterad övergödning och det är därför nödvändigt med långtgående krav på skyddsåtgärder.

Kvävereningen måste fungera som bäst under uppförandeskedet och skyddsåtgärderna måste planeras och dimensioneras utifrån dessa behov. Att döma av bolagets bemötande så finns goda möjligheter att åstadkomma detta genom en kombination av nitrifikation, denitrifikation, recirkulation samt vid behov bortledning av vatten från Stora Asphällan till FKA:s reningsverk. HaV anser att totalkvävehalter i det redovisade intervallet (8-40 mg/L) inte är att betrakta som låga i sig, utan fullt möjliga att rena.

Det är särskilt viktigt att minimera utsläppen under den period då ekosystemets primärproduktion är kvävebegränsad (maj-september). För att säkerställa minimal lokal påverkan på Asphällsfjärden så måste kväveutsläppen dessutom ledas till biotestsjön via kylvattenintaget till Forsmarks kärnkraftverk.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschefen Johan Stål efter föredragning av utredaren Robert Almstrand. I den slutliga handläggningen av ärendet har även verksjuristen Jenny Liökel medverkat.

Johan Stål

Bilagor:

Ange bilagor

Kopia till:

Ange kopia till